

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 12P/102/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522203843
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1522203843.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v Bratislave sudkyňou Mgr. Katarínou Mužilovou, vo veci schválenia právneho úkonu za maloleté deti F. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX, obe maloleté deti bytom Z. XXXX/XX, N., obe maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova č. 7/A, Bratislava, deti rodičov- matky: L. O. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, N. a otca: O. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, Bratislava, takto

rozhodol:

I. Súd n e s c h v a ľ u j e právny úkon zákonného zástupcu O. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXXX/XX, N., ktorý v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D/688/2018, Dnot 81/2018 v sídle notárskeho úradu JUDr. Luciany Rebrovej v Bratislave, Einsteinova 24 v zápisnici o pojednávaní dňa 18.11.2021 za maloleté deti F. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX, obe maloleté deti bytom Z.6, N., odmietol dedičstvo po poručiťke G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 31.05.2022 bol tunajšiemu súdu doručený podnet súdnej komisárky- notárky JUDr. Luciany Rebrovej, PhD., na schválenie právneho úkonu zákonného zástupcu, ktorý v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn.. 2D/688/2018, Dnot 81/2018 v mene maloletých dedičov F. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX odmietol dedičstvo po poručiťke- G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XXXX/XX, N..

2. Uznesením č.k. 12P/102/2022 - 10 zo dňa 08.06.2022 tunajší súd ex offo začal konanie vo veci schválenia právneho úkonu (odmietnutie dedičstva po poručiťke: G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom O. XXXX/XX, N.), ktorý

za maloleté deti- O. R., nar. XX.XX.XXXX a F. R., nar. XX.XX.XXXX, urobil v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2D/688/2018, Dnot 81/2018, ich zákonný zástupca - otec O. R.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.08.2022.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, ako aj s pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2D/688/2018 a ostatnými spismi súvisiacimi s prebiehajúcim dedičským konaním a zistil nasledovný skutkový stav

3. V konaniach vedených na okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 68P/181/2021 a 68P/200/2021 bol v dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D/688/2018 doručený súdu podnet notárskeho úradu notárky JUDr. Luciany Rebrovej, PhD. na schválenie právneho úkonu za mal. dieťa O.

C. a mal. dieťa L. B.. V uvedených konaniach súd nezačal ex offo konanie o schválenie právneho úkonu, spis bol notárskemu úradu vrátený bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený, nakoľko v dedičskom konaní neboli zrealizované pojednávania so všetkými plnoletými dedičmi po poručiteľke, títo sa nevyjadrili či dedičstvo prijímajú alebo odmietajú a tak nebol dosiaľ vymedzený okruh dedičov.

4. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 22P/51/2021 bol v dedičskej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D/688/2018 doručený súdu podnet notárskeho úradu notárky JUDr. Luciany Rebrovej, PhD. na schválenie právneho úkonu za mal. dieťa W. O.. V uvedenom konaní súd nezačal ex offo konanie o schválenie právneho úkonu, spis bol notárskemu úradu vrátený bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený, nakoľko v dedičskom konaní neboli zrealizované pojednávania so všetkými plnoletými dedičmi po poručiteľke, títo sa doposiaľ nevyjadrili či dedičstvo prijímajú alebo odmietajú a tak nebol dosiaľ vymedzený okruh dedičov, pričom v danom čase zo spisu nevyplývalo, že obaja zákonní zástupcovia maloletého dieťaťa boli predvolaní, v spise sa ani nenachádzal rodný list maloletého dieťaťa, a tak súd nemal v danom čase zistený ani okruh účastníkov s ktorými má konať.

5. V predmetnej veci dedičského konania po poručiteľke G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX vedenej na P. súde N. V pod sp.zn. 2D/688/2018 prebiehajú toho času na tunajšom súde okrem tohto konania aj ďalšie konania, ktorých predmetom je schválenie právneho úkonu, ktoré za maloleté deti (ostatných dedičov) urobili ich zákonní zástupcovia - konanie vedené pod. sp. zn. 24P/102/2022 vo veci mal. L. B., pod sp.zn. XXP/XXX/XXXX - vo veci mal. I. U. R., pod sp.zn. XXP/XX/XXXX vo veci mal. G. B. a pod sp.zn. XXP/XX/XXXX vo veci mal. O. C.. V uvedených konaniach nebolo doposiaľ meritórne rozhodnuté.

6. Z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Bratislava V vedeného pod sp.zn. 2D/688/2018 vyplýva, že otec maloletých detí O. R. v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D/688/2018, Dnot 81/2018 v sídle notárskeho úradu JUDr. Luciany Rebrovej v Bratislave, Einsteinova 24 v zápisnici o pojednávaní dňa 18.11.2021 ako vnuk poručiteľky s podielom na dedičstve 1 , odmietol dedičstvo po poručiteľke a následne v zápisnici o pojednávaní dňa 18.11.2021 odmietol dedičstvo aj za maloleté deti O. R., nar. XX.XX.XXXX (podiel X/X) a F. R., nar. XX.XX.XXXX (podiel X/X). Podľa súpisu majetku a dlhov poručiteľky bola stanovená všeobecná hodnota majetku na X.XXX,XX eur, výška dlhov predstavovala X.XXX,XX eur, čistá hodnota dedičstva predstavovala sumu X.XXX,XX eur.

7. Podľa zápisnice o pojednávaní zo dňa 16.05.2022 v sídle notárskeho úradu JUDr. Luciany Rebrovej v Bratislave, Einsteinova 24 vo vyššie uvedenej dedičskej veci, po odmietnutí dedičstva všetkými dedičmi z I. dedičskej skupiny, D. N. ako zostávajúca dedička zo zákona v I. dedičskej skupine vyhlásila, že je spôsobilá dediť a dedičstvo prijíma.

8. V konaní pred súdom otec maloletých detí, ktorý za obe maloleté deti odmietol dedičstvo navrhol súdu schválenie právneho úkonu. Uviedol, že predmetom dedičského konania bolo dedenie po jeho babke. Najprv mala dediť jeho mama, ktorá dedičstvo odmietla. Následne prichádzal do úvahy ako dedič on. Mama mu povedala, že by bolo vhodné dedičstvo odmietnuť, bolo by to jednoduchšie. Má vedomosť o tom, že predmetom dedenia je rodinný dom, kde žije niekto zo strany babky, pravdepodobne nejaký bratranec a vyporiadavanie domu s ním by bolo náročné. Dedičského konania sa zúčastnil iba so sestrou L. R. a vôbec nemá vedomosť o tom, ako dedičské konanie dopadlo, ani či niekto dedičstvo prijal. Nevedel o tom, že je možná nejaká výplata dedičského podielu pre maloleté deti. Zo strany notárky im bolo povedané iba to, že ak on odmietne dedičstvo, bude sa konať súd ohľadom odmietnutia dedičstva za maloleté deti. Celé dedičské konanie prebehlo narýchlo, ako nejaká formalita.

9. Matka maloletých detí súhlasila so schválením právneho úkonu, ktorý za maloleté deti urobil ich otec, pričom uviedla, že ona sa dedičského konania nezúčastnila, nedošlo jej žiadne predvolanie.

10. Kolízny opatrovník navrhol schválenie právneho úkonu, ktorý urobil za maloleté deti ich zákonný zástupca.

11. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník („ďalej len OZ“) spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

12. Podľa § 8 ods. 2 OZ plnoletosť sa nadobúda dovŕšením osemnásteho roku. Pred dosiahnutím tohto veku sa plnoletosť nadobúda len uzavretím manželstva. Takto nadobudnutá plnoletosť sa nestráca ani zánikom manželstva ani vyhlásením manželstva za neplatné.

13. Podľa § 9 OZ maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

14. Podľa § 28 OZ, ak zákonní zástupcovia sú povinní spravovať majetok tých, ktorých zastupujú a ak nejde o bežnú záležitosť, je potrebné pre nakladanie s majetkom schválenie súdu.

15. Podľa § 119 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok právny úkon, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, súd schváli, ak je to v záujme maloletého.

16. Podľa § 30 OZ, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

17. Podľa § 31 ods. 1, ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé. Žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

18. Konanie o schválenie úkonu v mene maloletého dieťaťa, ktorý spočíva v odmietnutí dedičstva v mene maloletého dieťaťa, je konaním, pri ktorom sú zákonní zástupcovia (rodičia) spravidla vylúčení zo zastupovania (viď JUDr. Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax /komentár/, judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, vydavateľstvo Eurounion spol. s r. o., diel II., str. 2010). Pri schvaľovaní úkonu, ktorým zákonný rodič odmietol dedičstvo v mene maloletého dieťaťa, ide o úkon, ktorý nie je bežnou záležitosťou, pri ktorom môže dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, a tá skutočnosť, že rodič maloletého dieťaťa dedičstvo odmietol, ešte neznamená, že odmietnutie dedičstva aj v mene maloletého dieťaťa je v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Na rozhodnutie o schválení právneho úkonu odmietnutia dedičstva urobeného v zastúpení maloletého dediča jeho zákonným zástupcom súd musí mať zistené údaje o povahe, druhu a cene majetku poručiteľa a o výške jeho dlhov (R 46/1977). Len na podklade takéhoto zistenia môže súd dospieť k záveru, či je schválenie právneho úkonu odmietnutia dedičstva zákonným zástupcom v mene maloletého dieťaťa aj v záujme maloletého dieťaťa. Pri odmietnutí dedičstva zákonným dedičom nie je potrebné uvádzať dôvody odmietnutia dedičstva, ale pri vykonaní tohto úkonu v mene maloletého dediča treba skúmať vyššie uvedené skutočnosti, ktoré nemusia byť v zhode so záujmami zákonného rodiča. Vzhľadom na uvedené, aj v zmysle ust. § 31 ods. 2 Zákona o rodine, je namieste, aby v konaní o schválení právneho úkonu odmietnutia dedičstva zákonným zástupcom v mene maloletého dediča maloletého zastupoval v konaní súdom ustanovený opatrovník, tzv. kolízny opatrovník. (viď uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. júna 2016, sp.zn. 16CoP/36/2016)

19. Vyššie citované zákonné ustanovenie ustanovujú postup súdu, ktorý je potrebný na platnosť právnych úkonov, ktoré za maloleté dieťa urobí jeho zákonný zástupca s ohľadom na hmotnoprávne ustanovenie o spôsobilosti na právne úkony maloletých. Zásadným kritériom na posúdenie v predmetnom konaní je záujem maloletého dieťaťa, pričom súd rozhoduje o schválení už urobeného právneho úkonu. V prejednávanej veci súd teda rozhodoval o schválení právneho úkonu, ktorý za maloleté deti O. a F. urobil ich otec odmietnutím dedičstva v dedičskom konaní po poručiteľke G. O., nar. XX.XX.Q., zomrelej dňa XX.XX.Q.. Po oboznámení sa s celým obsahom dedičského spisu a všetkými spisovými súvisiacimi s dedičským konaním dospel súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre schválenie uvedeného právneho úkonu, a to z dvoch dôvodov. Prvým dôvodom, je kolízia záujmov otca maloletých detí, ktorý za maloleté deti urobil úkon odmietnutia dedičstva, so záujmom maloletých detí. Právo a povinnosť zastupovať svoje dieťa patrí do súboru rodičovských práv a povinností (§ 28 ods. 1 písm. b) Zákona o rodine). Rodičia sú zákonnými zástupcami svojho maloletého dieťaťa priamo zo zákona bez toho, aby sa tomu vyžadovalo rozhodnutie súdu alebo iného orgánu. Obidvaja rodičia sú rovnocennými zástupcami a každý z nich môže maloleté dieťa zastúpiť samostatne. Ak však ide o podstatnú záležitosť, vyžaduje sa súhlas aj druhého rodiča. Zastúpenie maloletého dieťaťa rodičom zákon vylučuje pri právnych úkonoch, kde jej možnosť stretu (kolízie) záujmov medzi rodičmi a deťmi, alebo možnosť stretu záujmov medzi deťmi navzájom. K reálnemu stretu záujmov nemusí dôjsť, ale postačí, že tento stret hrozí. V takýchto prípadoch súd vždy musí ustanoviť dieťaťu kolízneho opatrovníka. V zmysle vyššie uvedeného mal súd za to, že v uvedenej dedičskej veci existuje možný stret záujmov tak medzi maloletými deťmi navzájom (obe maloleté deti sú v postavení dedičov) ako aj medzi maloletými deťmi a ich otcom, ktorý za ne urobil úkon odmietnutia dedičstva, keďže samotný otec vystupoval v tomto dedičskom konaní ako dedič v 1. zákonnej skupine, ktorý dedičstvo odmietol. Druhým dôvodom pre neschválenie právneho úkonu bola skutočnosť, že daný právny úkon nepovažoval súd súladný so záujmom maloletých detí. Podľa predloženého dedičského spisu je zrejme, že dedičstvo

po poručiťelke nie je predĺžené, čistá hodnota dedičstva predstavuje sumu 2.658,61 eur. Za situácie, keď dedičstvo prijala jedna dedička a maloletým deťom by ako dedičom nebol vyplatený ich dedičský podiel (každé z detí má podiel na dedičstve vo výške 1/8, čo predstavuje sumu cca. 332,- eur pre každé maloleté dieťa), nemohol súd považovať odmietnutie dedičstva v súlade so záujmom maloletých detí. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných zákonných ustanovení, súd právny úkon, ktorým otec maloletých detí O. R., v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D/688/2018, Dnot 81/2018 v zápisnici o pojednávaní dňa 18.11.2021 za maloleté deti F. R., nar. XX.XX.XXXX a O. R., nar. XX.XX.XXXX odmietol dedičstvo po poručiťelke G. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, neschválil, pretože bol toho názoru, že neháji práva a záujmy maloletých detí.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých

dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.